

sygn. akt I Ns 185/19

POSTANOWIENIE

Dnia 8 czerwca 2019r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR del. do SO Jolanta Modrakowska

Protokolant: Sabina Leś

po rozpoznaniu w dniu 8 czerwca 2019r. w Rzeszowie

na posiedzeniu jawnym

sprawy z wniosku]

z udziałem Prezydenta Miasta Rzeszowa i Rzecznika Praw Obywatelskich

w przedmiocie odwołań od decyzji Prezydenta Miasta Rzeszowa

p o s t a n a w i a:

- I. uwzględnić odwołania w przedmiocie zakazania zgromadzeń planowanych na dzień 22 czerwca 2019 r. i uchylić :
decyzję Prezydenta Miasta Rzeszowa z dnia 5 czerwca 2019 r. , znak:
SO.5310.54.2019,

decyzję Prezydenta Miasta Rzeszowa z dnia 5 czerwca 2019 r. , znak:
SO.5310.63.2019,

decyzję Prezydenta Miasta Rzeszowa z dnia 5 czerwca 2019 r. , znak:
SO.5310.70.2019,

decyzję Prezydenta Miasta Rzeszowa z dnia 5 czerwca 2019 r. , znak:
SO.5310.66.2019,

decyzję Prezydenta Miasta Rzeszowa z dnia 5 czerwca 2019 r. , znak:
SO.5310.62.2019,

decyzję Prezydenta Miasta Rzeszowa z dnia 5 czerwca 2019 r. , znak:
SO.5310.67.2019,

II. ustalić, iż wnioskodawcy i uczestnik postępowania ponoszą koszty
związane ze swoim udziałem w sprawie .

 Najoryginał właściwe podpisy
Za zgodność
Starszy Sekretarz Sądowy
Sabina Leś

(szczegółowo podane w treści odwołania. Dalej podał, iż kolejnymi wnioskami w tym samym dniu Prezydenta Miasta Rzeszowa zawiadomiono również o zamiarze zorganizowania 29 innych zgromadzeń (o charakterze stacjonarnym). Część z nich miała odbywać się na trasie przemarszu zgłoszonego przez odwołującego się, zaś część w jego pobliżu.

Wskazał, iż zaskarżoną decyzją z dnia 5 czerwca 2019 r., opublikowaną w Biuletynie Informacji Publicznej w dniu 6 czerwca 2019 r. o godzinie 11:54 Prezydent Miasta Rzeszowa zakazał zgłoszonego przez niego zgromadzenia, wskazując jako podstawę prawną swoich decyzji art. 14 pkt 2 ustawy Prawo o zgromadzeniach. Zarzucił, iż Prezydent Miasta Rzeszów w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji podniósł, iż na terenie Rzeszowa w tym czasie odbywać się będzie Festiwal Wschód Kultury - Europejski Stadion Kultury nie wskazując jednak w jaki sposób okoliczność ta wiąże się z przedmiotem postępowania. Podniósł dalej, iż Prezydent Miasta Rzeszowa niezasadnie odwołał się do pisma Komendanta Miejskiego Policji błędnie interpretując to pismo jako informacja o realnym zagrożeniu dla życia lub zdrowia ludzi oraz mienia. Zdaniem odwołującego wynika z powyższego pisma jedynie wskazanie na istnienie potencjalnego ryzyka zakłócenia bezpieczeństwa. Zwrócił dalej uwagę, że treść tego pisma wskazuje jednoznacznie, że w ubiegłym roku, podczas analogicznego wydarzenia Policja podejmowała interwencje, skutecznie broniąc uczestników Marszu Równości. Zdaniem odwołującego się, brak jest więc podstaw do czynienia założenia, że Policja nie będzie w stanie zapewnić bezpieczeństwa mieszkańcom Rzeszowa i uczestnikom Marszu Równości.

Zarzucił, iż zagrożenia o których mowa w decyzji Prezydenta mają wyłącznie charakter hipotetyczny, opierają się na przypuszczeniach i ogólnych prognozach, a ponadto mogą być wyeliminowane poprzez środki, którymi właściwy organ dysponuje. W ocenie skarżącego zatem Prezydent nie wykazał w ogóle, że odbycie zgromadzenia może realnie zagrażać życiu lub zdrowiu ludzi albo mieniu w znacznych rozmiarach i wydał decyzję przedwcześnie. Zrzucił, iż

nawet przy przyjęciu, że w istocie Prezydent wykazał realność takiego zagrożenia (z czym odwołujący nie zgadza się), to ustawa- Prawo o zgromadzeniach nakazuje w takich przypadkach podjęcie próby usunięcia takiego zagrożenia poprzez zastosowanie odpowiednich przewidzianych w tej ustawie procedur. Końcowo zarzucił, iż wzbudzające emocje czy kontrowersje poglądy uczestników zgromadzenia nie zwalniają władz publicznych z obowiązku zapewnienia bezpieczeństwa przed atakami ze strony osób tym poglądom przeciwnym.

Osobnymi wnioskami z dnia 7 czerwca 2019r. wnioskodawcy .

wnieśli odwołanie (każdy wnioskodawca w zakresie decyzji jego dotyczącym)
od decyzji Prezydenta Miasta Rzeszowa z dnia 5 czerwca 2019r., znak:

SO.5310.63.2019 dot.]

decyzji Prezydenta Miasta Rzeszowa z dnia 5 czerwca 2019 r. , znak:

SO.5310.70.2019 dot.

decyzji Prezydenta Miasta Rzeszowa z dnia 5 czerwca 2019 r. , znak:

SO.5310.66.2019 dot. ´

decyzji Prezydenta Miasta Rzeszowa z dnia 5 czerwca 2019 r. , znak:

SO.5310.62.2019 dot.

decyzji Prezydenta Miasta Rzeszowa z dnia 5 czerwca 2019 r. , znak:

SO.5310.67.2019 dot.

- o zakazie organizacji zgromadzeń planowanych na dzień 22 czerwca 2019r. w godzinach odpowiednio wskazanych w w/w decyzjach.

Wnioski , zarzuty

są w swojej treści identyczne.

Wyżej wymienieni wnioskodawcy wnieśli o uchylenie decyzji ich dotyczących, na uzasadnienie podali, że organ wydający decyzję o zakazie

zgromadzenia naruszył art. 21 Ustawy Prawo o zgromadzeniach Niemożność zastosowania art. 14 Ustawy Prawo o zgromadzeniu w przedmiotowej sprawie. Ponadto wnioskodawcy wskazali, że nie istnieje norma umożliwiająca organowi Gminy lub jakiegokolwiek organowi administracji wydanie decyzji o zakazie zgromadzenia wobec zgromadzenia publicznego zgłoszonego w trybie uproszczonym. W dalszej kolejności odwołujący wyżej wymienieni podnieśli, że nie zachodzi zagrożenie życia lub zdrowia, mienia w znacznych rozmiarach i jest to zupełnie bezpodstawne szykanowanie środowiska organizującego zgromadzenie. Obowiązkiem organów administracji publicznej jest nie tylko formułowanie przypuszczeń co do ewentualnych zagrożeń wynikających z planowanego zgromadzenia ale wskazanie i wnikliwa identyfikacja negatywnych aspektów zgromadzenia na tle konkretnych okoliczności sprawy.

Rzecznik Praw Obywatelskich w piśmie z dnia 7 czerwca 2019r. wniósł o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości zarzucając naruszenie przepisu art. 14 pkt 2 ustawy z dnia 24 lipca 2015r. – Prawo o Zgromadzeniach oraz art. 57 w zw. z art. 32 ust. 1 Konstytucji RP oraz art. 11 ust. 1 i 2 i art. 14 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności poprzez nieuzasadnione i nieproporcjonalne naruszenia prawa do wolności zgromadzeń. Rzecznik Praw Obywatelskich dokonując analizy zaskarżonej decyzji Prezydenta Miasta Rzeszów w kontekście gwarantowanych praw konstytucyjnych (art. 32 i 57 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej), a także linii orzeczniczej ETPCz zaakcentował, iż organ powinien odnieść się wyłącznie do zachowania organizatorów i uczestników przedmiotowego zgromadzenia, nie zaś do przewidywanego zachowania osób trzecich, w tym organizatorów innych zgromadzeń zaplanowanych na ten sam dzień i ich uczestników o skrajnie odmiennych poglądach. Zarzucił, iż Prezydent Miasta Rzeszowa nie skorzystał z kompetencji wynikającej z przepisu art. 13 ust. ustawy Prawo o zgromadzeniach, rezygnując tym samym z zastosowania proporcjonalnego i mniej dotkliwego środka do uniknięcia potencjalnego zagrożenia, a tym samym nie próbował nawet wykazać, iż istniejące przepisy prawa są niewystarczające dla zapewnienia

ul. Chopina, - ul. Chopina, fontanna multimedialna obok Alei Lubomirskich w Rzeszowie (miejsce zakończenia zgromadzenia).

W dniu 23 maja 2019r. wpłynęło również 29 innych zawiadomień od osób fizycznych o zamiarze zorganizowania w Rzeszowie zgromadzeń publicznych w Rzeszowie, ze wskazaniem tej samej daty, tj. daty 22 czerwiec 2019r., w tym 15 na trasie przemarszu zgłoszonego przez środowisko LGBTQ, a pozostałe 16 w pobliżu w/w zgromadzenia w tym zawiadomienia od pozostałych wnioskodawców :

Pismem z dnia 29 maja 2019r. Prezydent Miasta Rzeszowa zwrócił się do Komendanta Miejskiej Policji w Rzeszowie o zajęcie stanowiska w sprawie zagrożeń jak niesie ze sobą organizacja zgłoszonych zgromadzeń ze wskazaniem okoliczności, iż oprócz zawiadomienia o marszu , którego celem jest zwrócenie uwagi na dyskryminację osób LGBTQ, złożono sześć zawiadomień o zgromadzeniach w trybie uproszczonym, które mają zostać zorganizowane w tym samym czasie na trasie w/w marszu. W tym samym piśmie wskazano, iż łączna liczba zawiadomień planowanych na dzień 22 czerwca 2019r. wynosi 30, a liczba osób mających wziąć w nich udział wyniesie około dwunastu tysięcy. Dodatkowo wskazano, iż w dniach 21-23 czerwca br. w Rzeszowie ma odbyć się Festiwal Wschód Kultury-Europejski Stadion Kultury, który w dniu 22 czerwca 2019r. będzie organizowanych m.in. przy fontannie multimedialnej w Rzeszowie i przewidywany jest udział ok. 50 tysięcy osób.

W odpowiedzi pismem z dnia 5 czerwca 2019r. Komendant Miejski Policji w Rzeszowie wyraził stanowisko, iż organizowanie w jednym miejscu i czasie imprez, w których może wziąć udział kilka-kilkanaście tysięcy osób o różnych

poglądach i ideałach stanowi ryzyko zakłócenia bezpieczeństwa dla ich uczestników oraz osób postronnych.

Decyzją z dnia 5 czerwca 2019r., znak: SO.5310.54.2019 , Prezydent Miasta Rzeszowa zakazał organizacji zgromadzenia planowanego w Rzeszowie na dzień 22 czerwca 2019r. w godzinach 10:00 do 20:00, mającego odbyć się w formie przemarszu na trasie: ul. Naruszewicza, - ul. Targowa, - ul. Jana II Sobieskiego, ul. Rondo Ignacego Tokarczuka, - ul. Sokoła, - ul. Plac Farny , ul. 3 Maja, ul. Aleja Lubomirskich, -ul. Aleja Pod Kasztanami, - ul. Szopena w Rzeszowie.

Decyzją z dnia 5 czerwca 2019r. znak SO.5310.63.2019 Prezydent Miasta Rzeszowa zakazał organizacji zgromadzenia planowanego w Rzeszowie na dzień 22 czerwca 2019r. w godzinach 8:00 do 22:00, mającego odbyć się w formie przemarszu na trasie skrzyżowania al. Lubomirskich i al. Pod Kasztanami w Rzeszowie .

Decyzją z dnia 5 czerwca 2019r. znak SO.5310.70.2019 Prezydent Miasta Rzeszowa zakazał organizacji zgromadzenia planowanego w Rzeszowie na dzień 22 czerwca 2019r. w godzinach 8:00 do 22:00, mającego odbyć się w formie przemarszu na trasie: skrzyżowanie ul. Jagiellońskiej i ul.3 Maja w Rzeszowie .

Decyzją z dnia 5 czerwca 2019r. znak SO.5310.66.2019 Prezydent Miasta Rzeszowa zakazał organizacji zgromadzenia planowanego w Rzeszowie na dzień 22 czerwca 2019r. w godzinach 8:00 do 22:00, mającego odbyć się w formie przemarszu na trasie: skrzyżowanie ul. Słowackiego i ul. Króla Kazimierza w Rzeszowie .

Decyzją z dnia 5 czerwca 2019r. znak SO. 5310.62.2019, Prezydent Miasta Rzeszowa zakazał organizacji zgromadzenia planowanego w Rzeszowie na dzień 22 czerwca 2019r. w godzinach 8:00 do 22:00, mającego odbyć się w formie przemarszu na trasie: przy moście Narutowicza przy ul. Naruszewicza w Rzeszowie .

Decyzją z dnia 5 czerwca 2019r. znak SO. 5310.67.2019 Prezydent Miasta Rzeszowa zakazał organizacji zgromadzenia planowanego w Rzeszowie na dzień 22 czerwca 2019r. w godzinach 8:00 do 22:00, mającego odbyć się w formie przemarszu na Placu Farnym w Rzeszowie .

W uzasadnieniu w/w wszystkich decyzji, Prezydent powołał się na pismo Komendanta Miejskiego Policji w Rzeszowie z dnia 29 maja 2019r. i zawarte w tym piśmie jego stanowisko w sprawie organizacji przedmiotowego zgromadzenia wskazał, iż trasa przemarszu uczestników zgromadzenia wiedzie przez ściśle centrum miasta ,gdzie może przebywać wiele postronnych osób, zarówno mieszkańców jak też turystów. Według Prezydenta udział w przemarszu takiej liczby osób (wg zawiadomień około 12 tys.) bardzo mocno ze sobą antagonizujących stwarza potencjalne zagrożenie uszkodzenia lub zniszczenia mienia - infrastruktury miejskiej, witryn sklepowych, samochodów. Za przyczynę zakazu podano okoliczność, iż w dniach 21-23 czerwca 2019r. na terenie Rzeszowa odbędzie się Festiwal Wschód kultury - Europejski Stadion Kultury, w którym przewidywany jest udział ok. 50 tysięcy osób. Powyższe okoliczności zdaniem Prezydenta jednoznacznie wskazują, iż odbycie przedmiotowego zgromadzenia w dniu 22 czerwca 2019r. „może zagrażać życiu lub zdrowiu ludzi albo mieniu w znacznych rozmiarach”.

Okoliczności niesporne, a w szczególności: wydruk zgłoszenia zgromadzenia drogą e-mail z datą prezentaty sekretariatu Prezydenta Miasta Rzeszowa 23 maja 2019r. dot.

, wydruk zgłoszenia zgromadzenia w trybie uproszczonym drogą e-mail z datą prezentaty sekretariatu Prezydenta Miasta Rzeszowa 23 maja 2019r. dot.

l , wydruk zgłoszenia zgromadzenia w trybie uproszczonym drogą e-mail z datą prezentaty sekretariatu Prezydenta Miasta Rzeszowa 23 maja 2019r. dot.

,wydruk zgłoszenia zgromadzenia w trybie uproszczonym drogą e-mail z datą prezentaty sekretariatu Prezydenta Miasta Rzeszowa 23 maja 2019r. dot. l , wydruk

zgłoszenia zgromadzenia w trybie uproszczonym drogą e-mail z datą prezentaty

sekretariatu Prezydenta Miasta Rzeszowa 23 maja 2019r. dot. _____, wydruk zgłoszenia zgromadzenia w trybie uproszczonym drogą e-mail z datą prezentaty sekretariatu Prezydenta Miasta Rzeszowa 23 maja 2019r. dot. _____, pismo Prezydenta Miasta Rzeszowa z dnia 29 maja 2019r., pismo Komendanta Miejskiego Policji w Rzeszowie z dnia 5 czerwca 2019r. wydruki e-mail zawiadomień o zgromadzeniu publicznych kierowanych do Prezydenta Miasta Rzeszów, opatrzone prezentatą 23 maja 2019r. i 27 maja 2019r., decyzja z dnia 5 czerwca 2019r., znak: SO.5310.54.2019, akta administracyjne SO.5310.84.2019

W dniu 7 czerwca 2019r. wpłynęło stanowisko Stowarzyszenia na Rzecz Lesbijek, Gejów, Osób Biseksualnych, Osób Trans płciowych oraz Osób Queer „Pracownia Różnorodności”, oświadczenie Zarządu Stowarzyszenia Lambda w Warszawie z opinią w sprawie decyzji Prezydenta Miasta Rzeszowa dnia 5 czerwca br. objętych niniejszym postępowaniem oraz pismo Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka.

dowód: pisma z dnia 7 czerwca 2019r.

Sąd dał wiarę dowodom z dokumentów, bowiem nie były one kwestionowane przez żadną ze stron .

Sąd dał wiarę dowodom z zeznań wnioskodawców :

_____ uznając je przekonujące i korespondujące z dowodami, którym Sąd dał wiarę. Sąd pominął dowody z opinii pism nie pochodzących od stron postępowania jako nie mających znaczenia w niniejszej sprawie . Sąd pominął dowód z zeznań świadka _____

_____ wobec wyjaśnienia okoliczności sprawy i przeprowadzenia wyczerpującego postępowania dowodowego.

Sąd zważył, co następuje.

W demokratycznym państwie prawa wolność należy do podstawowych wartości. Jej zasadniczy atrybut stanowi swoboda publicznego wyrażania poglądów, a także gromadzenia się w tym celu. Stwarza ona obywatelom możliwość uczestniczenia w życiu publicznym, pozwala na realizację innych wolności i praw. Gwarancje wolności zgromadzeń statuuje art. 21 Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych (Dz. U. z 1977 r., Nr 38, poz. 167) ratyfikowanego przez Polskę w 1977 r. Na gruncie europejskim gwarancje te ujęte zostały w Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej proklamowanej przez Parlament Europejski, Radę i Komisję na szczycie w Nicei w 2000 r. Określa je również art. 11 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności sporządzonej w Rzymie 4 listopada 1950 r. (zmienionej następnie Protokołami), ratyfikowanej przez Polskę 19 stycznia 1993 r. (Dz. U. Nr 61, poz. 284 ze zm.). Powołany przepis Konwencji w ustępie 1 stanowi, że każdy ma prawo do swobodnego, pokojowego zgromadzenia się. Granice dopuszczalności ograniczenia tego prawa określa ust. 2, zgodnie z którym jego wykonywanie nie może podlegać innym ograniczeniom niż te, które określa ustawa i które są konieczne w społeczeństwie demokratycznym z uwagi na interesy bezpieczeństwa państwowego lub publicznego, ochronę porządku i zapobieganie przestępstwu, ochronę zdrowia i moralności lub ochronę praw i wolności innych osób.

Organizowanie pokojowych zgromadzeń i uczestniczenie w nich zaliczane jest do "wolności" konstytucyjnych w polskim porządku prawnym. Na podstawie art. 57 Konstytucji RP państwo ma obowiązek zapewnienia możliwości realizacji tej wolności i wynikających z niej praw. Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 18 stycznia 2006 r., K 21/05 stwierdził, iż władza publiczna ma obowiązek zapewnienia ochrony, każdemu kto w sposób legalny korzysta ze swego prawa. Stanowisko to znajduje również potwierdzenie w wyroku Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z dnia 24 lipca 2012 r. w sprawie Faber v. Węgry, w

którym wskazuje się na pozytywne obowiązki państwa w zakresie zapewnienia odpowiednich warunków do korzystania z tej wolności. Stwierdza się mianowicie, iż organy zobligowane są do dokonania oceny zagrożenia dla bezpieczeństwa oraz ryzyka zakłóceń, a następnie zastosowania odpowiednich środków dyktowanych przez ocenę takiego ryzyka. Środki te - jak podkreślił Trybunał - powinny być najmniej ograniczające i - co do zasady - umożliwiać przeprowadzenie demonstracji.

Zgodnie z art. 57 Konstytucji RP ingerencja władz publicznych ograniczająca wolność zgromadzeń jest dopuszczalna wyłącznie w sytuacjach przewidzianych ustawą. Respektując wolność zgromadzeń, ustawa z dnia 24 lipca 2015r. - Prawo o zgromadzeniach - t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 631 (powoływana jako: Prawo o zgromadzeniach) w art. 14 daje podstawę do wydania przez organ gminy decyzję o zakazie zgromadzenia, jeżeli jego cel narusza wolność pokojowego zgromadzania się, jego odbycie narusza art. 4 lub zasady organizowania zgromadzeń albo cel zgromadzenia lub jego odbycie naruszają przepisy karne, jego odbycie może zagrażać życiu lub zdrowiu ludzkiemu albo mieniu w znacznych rozmiarach, w tym gdy zagrożenia tego nie udało się usunąć w przypadkach o których mowa w art. 12 lub 13; zgromadzenie ma się odbyć w miejscu i czasie, w których odbywają się zgromadzenia organizowane cyklicznie, o których mowa w art. 26 a

Wykładnia wspomnianego przepisu ustawy - Prawo o zgromadzeniach uwzględniać musi wspomniane wartości i normy wyższego rzędu, wynikające z Konstytucji RP i powołanych przepisów aktów prawa międzynarodowego. Przewidzianą w nim przesłankę ograniczenia wolności zgromadzeń poprzez wysoce restrykcyjny zakaz przeprowadzenia zgromadzenia, należy interpretować wąsko. Pamiętać trzeba przy tym, iż w przypadku konfliktu konstytucyjnie gwarantowanej wolności zgromadzeń z innymi prawami, takimi jak bezpieczeństwo, porządek publiczny - wolność zajmuje pozycję równorzędną

(zob.: wyrok WSA w Poznaniu z dnia 14 grudnia 2005 r. sygn. akt IV SA/Po 983/05).

Obowiązkiem organów administracji publicznej jest nie tylko formułowanie przypuszczeń co do ewentualnych zagrożeń wynikających z planowanego zgromadzenia, ale wskazanie i wnikliwa identyfikacja negatywnych aspektów zgromadzenia na tle konkretnych okoliczności sprawy. Wymaga to wykazania, iż w okolicznościach konkretnej sprawy zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego, albo mienia w znacznych rozmiarach ma charakter realny.

W niniejszej sprawie podstawą wydania decyzji o zakazie zgromadzenia w okolicznościach niniejszej sprawy stała się przesłanka wymieniona w treści art. 14 pkt 2 ustawy Prawo o zgromadzeniach (Dz. U z 2019r., poz. 631, j.t.) zgodnie z którym, organ gminy wydaje decyzję o zakazie zgromadzenia nie później niż na 96 godzin przed planowaną datą zgromadzenia, jeżeli jego odbycie może zagrażać życiu lub zdrowiu ludzi albo mieniu w znacznych rozmiarach, w tym gdy zagrożenia tego nie udało się usunąć w przypadkach, o których mowa w art. 12 lub art. 13. Stosownie przy tym do treści art. 12 ust. 1 ustawy, jeżeli wniesiono zawiadomienia o zamiarze zorganizowania dwóch lub większej liczby zgromadzeń, które mają zostać zorganizowane chociażby częściowo w tym samym miejscu i czasie, w szczególności w odległości mniejszej niż 100 m pomiędzy zgromadzeniami i nie jest możliwe ich odbycie w taki sposób, aby ich przebieg nie zagrażał życiu lub zdrowiu ludzi albo mieniu w znacznych rozmiarach, o pierwszeństwie wyboru miejsca i czasu zgromadzenia decyduje kolejność wniesienia zawiadomień. Zgodnie natomiast z treścią art. 13 ust. 1 ustawy, w przypadku, o którym mowa w art. 12 ust. 1, organ gminy może przeprowadzić rozprawę administracyjną, jeżeli usprawni to uzgodnienie zmiany miejsca lub czasu zgromadzeń.

Prezydent Miasta Rzeszowa w decyzjach z dnia 5 czerwca 2019r. stanął na stanowisku spełnienia przesłanek z treści art. 14 pkt 2 ustawy Prawo o

zgromadzeniach, tj. okoliczności, polegających na zagrożeniu życiu lub zdrowia ludzi, jak i mienia w znacznych rozmiarach z uwagi na odbycie w jednym dniu, w zbliżonym czasie i miejscu wraz ze zgłoszonym zgromadzeniem innych zgromadzeń, jak również ze względu na potencjalne zagrożenie zakłócenia marszu środowiska LGBTQ przez inne organizacje i osoby antagonizujące.

Przed przejściem do merytorycznych rozważań, podkreślić wypada, iż w orzecznictwie jak wspomniano już wcześniej ugruntowany jest pogląd, że wolność zgromadzeń pełni doniosłą rolę w demokratycznym państwie prawnym, a także jest warunkiem istnienia społeczeństwa demokratycznego. Wolność zgromadzeń gwarantuje członkom społeczności wpływ na władze publiczne, jest naturalną konsekwencją suwerenności narodu. Wolność zgromadzeń służy w szczególności oddziaływaniu jednostek na politykę państwa przez prezentowanie opinii, ocen, poglądów i żądań. Zgromadzenia są istotnym instrumentem demokracji bezpośredniej. Dostrzegając znaczenie wolności zgromadzeń Państwo Polskie chroni ją przepisami Konstytucji (art. 57 Konstytucji RP), a ponadto zobowiązało się do jej respektowania ratyfikując Konwencję o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności (dalej: EKPC).

Ponownego podkreślenia wymaga fakt, iż wolność do zgromadzeń nie jest wolnością nieograniczoną, a jej ograniczenia muszą wynikać z ustawy i odpowiadać testowi proporcjonalności (a zatem warunkom art. 31 ust. 3 Konstytucji RP i art. 11 ust. 2 EKPC) (por. np. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Warszawie, z dnia 2 czerwca 2017 r., I ACz 889/17, LEX nr 2300204). Z uwagi na powyższe, wszelkie ograniczenia wolności zgromadzeń powinny być traktowane jako wyjątek, a wykładnia art. 14 ustawy Prawo o zgromadzeniach uwzględniać musi wspomniane wartości i normy wyższego rzędu, wynikające z Konstytucji RP i przepisów prawa międzynarodowego.

Zgodnie z art. 14 ust. 2 ustawy Prawo o zgromadzeniach organ gminy wydaje decyzję o zakazie zgromadzenia jak już wspomniano wcześniej, jeżeli jego realizacja może zagrażać życiu lub zdrowiu ludzi albo mieniu w znacznych

rozmiarach, w tym gdy zagrożenia tego nie udało się usunąć w przypadkach, o których mowa w art. 12 lub art. 13 ustawy. Właściwa wykładnia tego przepisu, wbrew stanowisku Prezydenta Miasta Rzeszowa (wyrażonego w zaskarżonej decyzji) powinna prowadzić jednak do wniosku, że nie można uzależniać możliwości realizacji wolności zgromadzeń od reakcji przeciwników zgromadzenia. Tut. Sąd podziela aktualne stanowisko judykatury (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 23 lutego 2017 r., I ACz 232/17, LEX nr 22400720), iż prawidłowa wykładnia art. 14 pkt 2 ustawy Prawo o zgromadzeniach powinna uwzględniać ocenę, czy odbycie zgromadzenia może zagrażać życiu lub zdrowiu ludzi, albo mieniu w znacznych rozmiarach, musi odnosić się do organizatorów i uczestników tego zgromadzenia.

Orzecznictwo ETPC jak również Trybunału Konstytucyjnego potwierdza, co akcentuje się ponownie, że to na władzach państwowych ciąży obowiązek zapewnienia pokojowego charakteru zgromadzenia i zagwarantowania ochrony jego uczestnikom, bez względu na stopień kontrowersyjności przedstawianych poglądów. Przywołać należy, iż w wyroku z dnia 18 stycznia 2006 r., K 21/05 (Dz. U. z 2006 r. Nr 17, poz. 141) Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że ewentualność kontrademonstracji przy użyciu przemocy lub przyłączenia się skłonnych do agresji ekstremistów nie może prowadzić do pozbawienia prawa do wolności zgromadzeń nawet wtedy, gdy istnieje realne niebezpieczeństwo, że zgromadzenie publiczne spowoduje naruszenie porządku publicznego przez wydarzenia, na które organizatorzy zgromadzenia nie mają wpływu, a władza publiczna uchyla się od podjęcia skutecznych działań w celu zagwarantowania realizacji wolności zgłoszonego zgromadzenia. Trybunał Konstytucyjny podkreślił, że na organach władzy publicznej ciąży obowiązek zapewnienia ochrony grupom organizującym demonstracje i biorącym w nich udział, bo tylko w ten sposób można realnie gwarantować wolność zgromadzeń, bez względu na stopień kontrowersyjności (ale nie przekraczając prawnie ustalonych zakazów głoszenia określonych poglądów, np. wzywających do nienawiści rasowej, czy propagujących ideologię faszystowską) przedstawianych publicznie poglądów i

opinii. Trybunał zaznaczył też, że prawo do kontrdemonstracji nie może sięgać tak daleko, by ograniczało prawo do demonstracji. Obowiązkiem władzy publicznej jest stworzenie skutecznych przesłanek odbycia zgłoszonego zgromadzenia w sytuacji, gdy poprzez zachowania innych uczestników życia publicznego zagrożone byłoby zrealizowanie wolności zgromadzeń.

Słusznie zwrócił uwagę Rzecznika Praw Obywatelskich, że standard ochrony wolności zgromadzeń oraz powiązany z nim zakaz nierównego traktowania przez władze publiczne można sprowadzić do następujących kwestii:

- organy władzy publicznej mają obowiązek umożliwić przeprowadzenie pokojowego zgromadzenia również wtedy, kiedy jego uczestnicy będą prezentować idee odmienne od poglądów większości, a dodatkowo takie zgromadzenie będą się starali zakłócić lub udaremnić uczestnicy kontrmanifestacji,

- wszelkie ograniczenia wolności zgromadzeń muszą spełniać test niezbędności i proporcjonalności i powinny być traktowane jako absolutny wyjątek,

- przesłanki pozwalające na wydanie zakazu odbycia zgromadzenia nie mogą być interpretowane rozszerzająco, w szczególności zaś nie mogą opierać się wyłącznie na ogólnych prognozach lub przypuszczeniach i muszą uwzględniać wartości i normy wyższego rzędu wynikające z Konstytucji RP i przepisów prawa międzynarodowego,

- organy władzy publicznej, dokonując oceny, czy zgłoszone zgromadzenie zagraża życiu lub zdrowiu ludzi albo mieniu w znacznych rozmiarach powinny odnosić się do zachowania organizatorów i uczestników zgromadzenia, nie zaś do zachowania osób trzecich próbujących udaremnić przeprowadzenie demonstracji.

W ocenie sądu uczestnik - Prezydent Miasta Rzeszowa nie rozważył możliwości przeprowadzenia rozprawy administracyjnej, nie dokonał szczegółowej analizy ryzyka zagrożenia, nie wykazał że brak jest możliwości wzmocnienia służb mundurowych w celu zabezpieczenia przedmiotowych zgromadzeń. Powołanie się przez Prezydenta Miasta Rzeszowa w zaskarżonych decyzjach w tym zakresie jedynie na stanowisko Komendanta Miejskiego Policji, uznać należy za niewystarczające.

Mając na uwadze zaprezentowaną wykładnię art. 14 pkt 2 ustawy Prawo o zgromadzeniach stwierdzić trzeba, że w przypadku zgromadzenia organizowanego przez wnioskodawców nie wystąpiła przesłanka określona w tym przepisie.

Zdaniem sądu, ustalenia faktyczne dokonane w niniejszej sprawie nie pozwalają na ocenę, że uczestnicy zgromadzeń stanowią zagrożenie dla życia i zdrowia innych osób albo mienia w znacznych rozmiarach. Okolicznością, która wyklucza możliwość odbycia zgromadzeń nie może być fakt, że inne osoby „potencjalnie” mogą przejawiać chęć zakłócenia marszu. Podkreślenia wymaga, iż z treści pisma Komendant Miejskiego Policji w Rzeszowie z dnia 29 maja 2019r. wynika, że Komendant zagrożenia upatrywał w działaniach innych osób, a nie uczestników "Marszu Równości". Nie wynika z niego bynajmniej wprost zapewnienie, że Policja jest w stanie pełnej gotowości do wykonywania swoich ustawowych zadań, w szczególności do ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego. Przy czym powtórzyć w tym miejscu należy, że to na władzach państwowych ciąży obowiązek zapewnienia pokojowego charakteru zgromadzenia i zagwarantowania ochrony jego uczestnikom.

Tut. Sąd w pełni podziela i po raz kolejny akcentuje stanowiska wyrażone przez Sąd Apelacyjny w Warszawie w postanowieniach z dnia 2 czerwca 2017 r., I ACz 889/17 (LEX nr 2300204) i z 16 września 2017 r., VI ACz 2290/16 (niepubl.) oraz Sądu Apelacyjny w Lublinie z dnia 12 października 2018r., sygn. akt I Acz 1145/18, (LEX nr 2559817), zgonie z którym skoro wolność zgromadzeń jest

konstytucyjnie chroniona, to jakiegokolwiek jej ograniczenia muszą być wprost w ustawie wyrażone i wykluczone są wszelkie interpretacje rozszerzające czy wnioskowanie przez analogię. Tym samym ewentualna interwencja organów władzy publicznej w wolność zgromadzeń musi mieć charakter wyjątkowy, a z pewnością nie może być powodowana atmosferą kontrowersji i sprzeciwu części społeczeństwa.

W związku z zawiadomieniami 5 wnioskodawców o zgromadzeniu w trybie uproszczonym zwrócić należy uwagę na przepisy ogólne ustawy Prawo o zgromadzeniach i dalsze rozdziały regulujące kolejno tryb zwykły i tryby szczególne, a także fakt, że do trybu określonego w rozdziale trzecim ustawodawca nie przewidział odpowiedniego stosowania art. 14 ani art. 26bustawy, choć jednocześnie wyraźnie nakazał w art. 26 odpowiednie stosowanie innych przepisów rozdziału drugiego (art. 12,13, 17, art. 19 ust.1,5,7) , które nakazują uznać, że z woli ustawodawcy w przypadku postępowania uproszczonego organy administracji nie dysponują prawem analogicznym do uprawnień przewidzianych w art. 14 pkt. 3 i art.26b ust.3i 4. Zatem stwierdzić należy, że jeżeli ustawodawca przewiduje ograniczenia dla zgromadzeń organizowanych w trybie zwykłym, to nie ma podstaw - w braku wyraźnych przepisów ustawy do rozszerzania tych ograniczeń także na zgromadzenia organizowane w odrębnych trybach szczególnych (por. uzasadnienie postanowienia Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 16września 2017r. sygn. akt VI Acz2290/17).

Mając powyższe na uwadze należało orzec, jak w pkt I sentencji postanowienie w myśl powołanych przepisów.

Orzeczenie o kosztach postępowania zapadło na gruncie art. 520 §1 kpc, zgodnie z którym każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie (pkt II postanowienia).

Na oryginale właściwe podpisy
Za zgodność:
Starszy Sekretarz Sądowy
Sabina Leś